І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

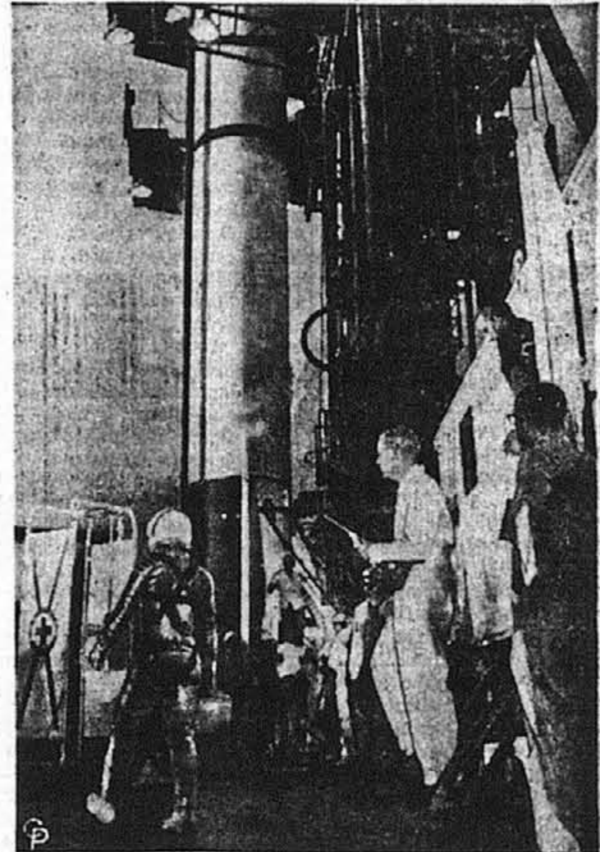
Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 137. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ЛИПНЯ (JULY) 1961 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 137. VOL. LXVIII.

ВІРДЖІЛ ҐРІССОМ, ДРУГИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ АСТРОНАВТ, ВІДБУВ УСПІШНИЙ ЛЕТ У КОСМІЧНІ ПРОСТОРИ. — АМЕРИКА ЗДОБУЛА НОВИЙ ІСТОРИЧНИЙ УСПІХ У ДОСЛІДЖУВАННІ КОСМОСУ

Кейп Канаверал, Флорида. — У п'ятницю, 21-го липня о год. 8:21 рано другий американський астронавт, капітан авіяції Вірджіл (Гас) І. Ґріссом відбув успішний лет у космічні простори, піднісшись 118 миль понад Землю та, перелетівши приблизно 305 миль понад Атлантиком, спустився разом зі своєю кабіною на парашуті, був піднятий гелікоптером і висаджений на літаконосці „Рендол", що разом з десятками і сотнями інших менших кораблів очікував на поготові на Атлантику біля Багамських островів. Цей другий з черги лет американського астронавта — перший відбув командор Ален Шеперд 5-го травня — був два рази відложений з уваги на несприятливу погоду і тепер відбувся з найбільшою прецизністю та згідно з усіми передбаченими плянами. Точно о год. 8:20 могутня ракета „Редстон", видаючи величезні клуби диму і вогню, почала підноситись, здобуваючи поступово швидкість 4,900 миль на годину. Лет тривав 15 мінут. Астронавт Ґріссом, приміщений в окремій та вдосконаленій кабіні, був весь час у безпосередньому контакті з контрольними осередками на Землі. В деяких випадках контакт не був виразний, але тоді інструменти вказували, як і капітан Ґріссом постійно повторював, що все є „А-окей" — у найбільшому порядку. Піднісшись у підкосмічні простори, капітан Ґріссом звітував, що вид на Землю такий чудовий, що прямо перешкоджує йому виконувати його завдання астронавта. Сонце світило дуже ясно, але небо було чорне. Всі репортери і спостерігачі з подивом говорять про поведінку капітана Ґріссома, що вже втретє входив сьогодні до своєї кабіни, проспавши заледви кілька годин. До кабіни увійшов капітан Ґріссом уже в годині 5-ій ранку, перейшовши раніше всі лікарсько-фізичні перевірки. Таку ж основну перевірку він перейшов і після свого повороту із „засвітів". Спустившись на море, капітан Ґріссом не хотів залишити своєї кабіни, аж поки не забезпечив усіх апаратів. Після його лету, як і повороту його ентузіястично вітали великі маси народу, а мільйони американців та людей в світі із запертим віддихом слідкували за цим його історичним летом при радієвих і телевізійних апаратах. Успішним випуском другого астронавта Америка добилась нового історичного успіху в досліджуванні космічних просторів.

ЗДА здійснюють свою програму летів людини в космічні простори ступнево, бо хочуть здобути якнайбільшу певність, що випущена в космічний простір людина вернеться на Землю здоровою. Тому то відкладено вже два рази лет капітана Вірджіла Ґріссома, бо не було на 100 відсотків повної погоди на Флориді і коло Багамських островів на Атлантику, де мав осісти другий з черги американський астронавт. Психолог і вишкільний старшина проєкту „Меркурій" д-р Роберт Воас заявив, що другий лет астронавта в підкосмічні простори дасть великі здобутки в ділянці опанування космічних просторів. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація хоче мати певність здорового повороту астронавта на Землю, бо втрату грошей і інструментів можна надолужити, але життя людини мусить бути вповні забезпечене, якщо її висилається в космічний лет. Людина бачить і пізнає під час лету те, чого не можуть записати навіть найкращі інструменти, які не можуть реагувати на різні непередбачені зміни під час лету, що може робити тільки людина. Інформаційний офіцер проєкту „Меркурій" підполковник Джан А. Поверс виявив, що капітан Ґріссом вже скористав із досвіду командора Алена Шеперда, який 5-го травня ц. р. летів в кабіні „Свобода 1" і мав до розпорядимости тільки частину тих контрольних інструментів, якими користувався Ґріссом в своїй кабіні „Воля 7", де були 4 окремі контрольні системи. Фахівці ствердили, що кабіна кап. Ґріссома значно поліпшена в порівнянні з тією, що нею користувався командор Шеперд. Кабіна „Воля 7" є вже більше зближена до тієї, в якій полетить американський астронавт довкола Землі. Лет довкола Землі ще не може відбутися, бо чекають на продукцію сильніших ракет „Атлас", які готові будуть на початку 1962-го року. При цьому леті ввели таку новість, що вливають кисень в плинному виді до ракети аж на три години перед часом, в якому мав відбутися лет. Давніше робили це на 7.5 години наперед, і тоді, як лет був відкладений, то треба було наново наповняти ракету киснем.

Капітан Вірджіл І. Ґріссом підходить у своєму астронавтському одягу до ракети Редстон, з допомогою якої здійснено другий у ЗДА лет людини в космічні простори.

ВЛАДИКА АМВРОЗІЙ ЗАКЛИКАЄ ДО МОЛИТОВ ЗА ЦЕРКВУ І НАРІД З НАГОДИ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Стемфорд.—Стемфордський Єпископ Української Католицької Церкви Преосв. Кир Амврозій Сеньишин проголосив пастирське послання до духовенства і вірних Стемфордської Дієцезії, закликаючи їх закінчити проголошений Президентом країни Тижня Поневолених Націй „покірними і щирими молитвами до Всевишнього за кращу долю для нашого народу за залізною заслоною", доручаючи духовенству по кожній Сл. Божій в найближчу неділю, 23-го липня, відслужити благальний Молебен за нашу страждаючу Церкву і наш Нарід. У посланні, що починається цитатом молитви „Боже, послухай благання, нищить недоля наш край", та яке доручається парохам прочитати в неділю на кожній Службі Божій, сказано

Ніхто не припускав, що по другій світовій війні прийдеться стверджувати сумну правду, тобто поневолення народів поза залізною і бамбусовою заслонами. Чи на це американські жовніри (многі між ними українського походження) клали свої буйні голови та вмирали в далеких краях, щоб сьогодні безбожні наїздники закріпощували многі народи, а між ними український нарід в тяжкій неволі? Ні! Вони жертвували своє життя, щоб інші народи жили на волі. На жаль, короткозорість деяких могучих цього світу штовхнула в страшну неволю ввесь український нарід та много інших народів. Колись історія оприлюднить гробокопателів свободи, а покищо множество невинних людей терпить страшне насильство над тілом і душею в тюрмі народів

У соті роковини смерти Т. Шевченка ввесь український нарід, помимо всіх зусиль здобути собі волю, знаходиться в тому оплаканому стані, який болючо - пластично змалював найбільший співець української недолі, Тарас Шевченко. Ще нині мульйони українців по всій країні, по безмежних тайгах

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗДА ВДВОЄ ЗБІЛЬШУЮТЬ ЧИСЛО ПОКЛИКУВАНИХ РЕКРУТІВ

Вашингтон. — Уряд вирішив побільшити число покликуваних до військової служби рекрутів і тим способом збільшити чисельний стан збройних сил цієї країни. Число покликуваних рекрутів має збільшитися на два рази. Крім того мають збільшити готовість вишколюваних відділів Крайової Ґвардії та армійських резерв. Повідомляють також, що Президент Кеннеді не задумує оголосити стан національної загрози у зв'язку з берлінською кризою. Президент зате має просити Конґрес, щоб прийняв поправку до існуючого закону, щоб збільшити час вишколювання резерв і щоб збільшити число постійного війська, головним чином армії, стан якої виносить 870,000, але те число не є повне, бо тепер служить при армії тільки 853.000 вояків і офіцерів. Департамент скарбу пропонує Президентові щоб просив Конґрес збільшити видатки на оборону на дальші два більйони долярів. На цю ціль мали б збільшити податки, але покищо немає в цій справі жадного рішення. Заява департаменту скарбу викликала здивування, бо Президент на останній пресовій конференції нічого не говорив про збільшення податків, заявляючи, що податкову реформу треба буде зробити аж в найближчому часі.

Совєтського амбасадора до ЗДА Меншікова викликали до Москви на консультацію

Ню Йорк. — В четвер дня 20 липня ц. р. від'їхав звідси кораблем „Юнайтед Стейтс" до Европи совєтський амбасадор Міхаїл Меншіков. Як причину його від'їзду подають з одного боку бажання Меншікова нібито перевести вакації в Совєтському Союзі, і з другого боку, те, що він мав би скласти рапорт Хрущову про ставлення ЗДА до совєтських вимог в справі Берліну і про започатковані през. Кеннеді заходи для протидіяння совєтській загрозі. Від'їжджаючи, Меншіков висловив переконання, що „ненормальну ситуацію" в поділеному Берліні можна буде розв'язати шляхом безпосередніх розмов між Сходом і Заходом, додаючи водночас, що в інакшому випадку напружена ситуація може привести до третьої світової війни. Водночас пробував Меншіков твердити, що совєтські пропозиції щодо Берліну були перекручені і помилково інтерпретовані не тільки американською пресою, але й „певними колами" у ЗДА. Совєтський Союз не хоче війни, але — за словами Меншікова — коли хтось започаткує агресію проти Східньої Німеччини, то така війна буде. Може развинутися у війну, згідно з твердженням Меншікова, також ненормальна ситуація в Берліні і саме конечність вимінути такий розвиток була нібито спонукою для висловлення совєтським прем'єром Хрущовим пропозиції. Наприкінці Меншіков твердив, що ніхто не загрожує свободі Берліну і що підписання мирового договору з Німеччиною лежить в інтересі американського і совєтських народів, але водночас із цим висловив пораду, що американцям не варта мовляв битися за інтереси західньонімецьких мілітаристів і фашистів.

Корейська хунта обіцяє встановити цивільну владу ще перед 15-им серпня ц. р.

Сеул, Корея. — Генерал Пак Чунґ Ґі, голова правлячої південнокорейської хунти, виступив дня 19 липня з офіційною заявою, що встановлення майбутнього цивільного правління цієї країни буде проголошене ще перед 15 серпня 1961 р., в річницю визволення Кореї з-під японської окупації, що відбулося в 1945 році. Склав цю заяву Пак Чунґ Ґі під час пресової конференції, що відбулася вперше по двох тижнях від часу усунення генерала Чанґа До Юнґа, як голови хунти. З днем 15 серпня мають бути привернені всі громадянські свободи, скликаний парлямент та встановлений новий цивільний уряд. Відповідаючи на питання журналістів і газетних кореспондентів, ген. Пак Чунґ Ґі повідомив що колишній голова хунти ген. Чанґ До Юнґ і 44 інших офіцери, обвинувачені в контрреволюційній дії, будуть суджені вже незабаром військовим трибуналом. Будуть суджені теж окремо за прокомуністичні тенденції й активність колишній прем'єр Джан М. Чанґ і вісім членів його уряду. Наприкінці ген Пак Чунґ Ґі заявив, що Південна Корея сподівається вже незабаром встановити нормальні взаємини з Японією.

В Леопольдвіль збирається конґолійський парлямент

Леопольдвіль, Конґо. — У зв'язку із скликанням конґолійського парляменту, сесія якого має відбутися з кінцем цього тижня в будинку Льованійського університету, до Леопольдвіль починають з'їжджатися посли і сенатори. В четвер 20-го липня з'їхалося було вже яких двісті на всіх 221 членів парляменту. У приміщеннях, де має відбуватися сесія, перебувають уже конґолійський прем'єр Жозеф Ілео й інші члени його уряду. Прибули уже із Стенвіль теж в числі понад 70 прихильники Антуана Ґізенґи, що є послідовником просовєтської політики покійного прем'єра Люмумби. Невияснена ще справа участи в сесії парляменту президента провінції Катанґа Моїсе Чомбе і катанґських послів. Чомбе мав останнім часом почати переговори з Ґізенґою в справі спільної акції і погрожував, що звернеться до СССР за допомогою в його спорі з центральним конґолійським урядом.

ФРАНЦУЗИ РОЗІРВАЛИ ТУНІСЬКУ БЛЬОКАДУ БІЗЕРТИ, ПІДВОДЯТЬ ДАЛЬШІ ПІДКРІПЛЕННЯ

У ВІДПОВІДЬ НА ПРОПОЗИЦІЮ ФРАНЦІЇ ЗАПОЧАТКУВАТИ ПЕРЕГОВОРИ ПРО ПРИПИНЕННЯ БОЇВ, ТУНІСІЯ ПЕРЕДАЛА СПРАВУ ФРАНЦУЗЬКОЇ АҐРЕСІЇ НА РОЗГЛЯД РАДИ БЕЗПЕКИ ОН

Туніс. — Скоординованою атакою своїх повітряних і наземних збройних сил французи порозбивали туніські укріплення, окопи і барикади навколо Бізерти, розриваючи започатковану Тунісією облогу цієї бази й ударемнюючи її бльокаду. В атаці на барикади головну ролю відіграли французькі літаки, узброєні в ракети, як теж з'єднання парашутистів, прислані з Альжиру. Згідно з туніським повідомленням, тунісці мали в перших двох днях боїв за Бізерту яких 150 вбитих. Куди більша кількість ранених, що їх поприміщували у провізоричних військових шпиталях під вільним небом. Французи твердять, що вони мали тільки одного вбитого. Під час пресової конференції, влаштованої в четвер 20 липня, туніський президент Бурґіба заявив, що Тунісія зриває дипломатичні взаємини з Францією і що вона передає скаргу на французьку аґресію до Ради Безпеки ОН. Зірвання дипломатичних взаємин не стосується консулярної служби обидвох країн, яка має діяти далі. Проголошуючи це повідомлення, президент Бурґіба заявив, що французька відмова почати переговори в справі передачі Тунісії бази в Бізерті „подиктована французькою колоніяльною амбіцією і мадобою величі і слави у де Ґоля". Співпраця з Францією буде можлива, за словами Бурґіби, тільки тоді, коли вона позбудеться свого колоніяльного комплексу. На підтвердження туніських обвинувачень проти Франції у доконаній нею аґресії, Бурґіба привів факти відрядження до Бізерти з'єднань французького чужоземного Леґіону і безупинне підкріплювання залоги французьких баз у Бізерті новими з'єднаннями парашутистів з Альжиру. Започаткований тунісцями марш на пункт 233 в Сагарі продовжується, не зважаючи на протиакцію французьких літаків і прикордонних залог. Наприкінці другого дня боїв, в четвер 20 липня увечері французький уряд заявив в окремій ноті до Тунісії, що він готовий обговорити умови негайного припинення боїв у Тунісії, але водночас із цим надіслав до Бізерти нові з'єднання парашутистів, стверджуючи цим свою рішучу волю не віддати ні цаля території своєї бази, поки Тунісія не відмовиться від стосування сили в досяганні своїх претенсій і пропозицій. В ноті сказано, що усю і виключну відповідальність за Бізертську кризу несе туніський уряд. Президент Бурґіба і туніське міністерство закордонних справ відмовилися прийняти французьку ноту і передали до Об'єднаних Націй скаргу на французьку аґресію, з вимогою негайно скликати для розгляду цієї скарги Раду Безпеки і з домаганням, щоб Франція вивела негайно свої війська із Бізерти. Надзвичайне засідання в цій справі визначено на п'ятницю 21 липня, година 2.30 по полудні й у зв'язку з цим генеральний секретар ОН Даґ Гаммаршилд відклав свій від'їзд до Індії і Єгипту. Передав туніську скаргу до ОН туніський амбасадор до ЗДА і голова туніської делеґації до ОН Ґабіб Бурґіба, юньйор, син туніського президента. Виступаючи під час пресової конференції в Тунісі, президент Бурґіба заявив ще, що Франція не діб'ється своїм спротивом нічого. Вона може здесяткувати демонстрантів, порозривати барикади і будинки, але ж туніський народ не відступить від своїх вимог і не піддасться.

Спроба ЗДА довести до безпосередніх розмов між Тунісією і Францією залишилася даремною

Вашингтон. — З'єдинені Держави Америки звернулися в четвер 20 липня до французького і туніського уряду з пропозицією полагодити справу їхнього конфлікту шляхом безпосередніх переговорів, без витягання її на форум ОН. Американська пропозиція була відкинута туніським амбасадором Габібом Бурґібою, який відбув цього дня конференцію з державним секретарем Діном Раском і з спеціяльним асистентом президента Кеннеді для справ Національної Безпеки МекДжорджом Банді, але аж після свого повороту з Ню Йорку, де він, як голова туніської делеґації до ОН передав офіційну скаргу проти французької аґресії до Ради Безпеки ОН. Бурґіба відмовився прийняти американську пропозицію, заявляючи, що Тунісія бажає тільки, щоб ЗДА допомогли їй припинити французьку аґресію. Не мали ніякого успіху теж і переконування державного секретаря Раска, що і Франція і Тунісія, як дружні із ЗДА країни, повинні полагодити справу між собою, тим більше, що вона може мати некорисний вплив на розвиток берлінської кризи. Амбасадор Бурґіба заперечив закид, що Тунісія зумисне започаткувала конфлікт з Францією за Бізерту, щоб відвести увагу світу від Берліну і порізнити західні держави. Того ж самого дня державний секретар Раск прийняв французького амбасадора Кльода Лєбеля, який передав Раскові текст французької ноти з пропозицією негайних переговорів про припинення боїв і ствердженням, що відповідальність за започаткування конфлікту і зірвання дипломатичних взаємин паде виключно на Тунісію.

Пентаґон займатиметься цивільною обороною населення на випадок війни

Вашингтон. — Президент Кеннеді 20-го липня видав зарядження, щоб справою оборони цивільного населення займався департамент оборони, а не Уряд Цивільної і Оборонної Мобілізації, як це було досі. Виконний розпорядок Президента передає Пентаґонові також і справу побудови протирадіяційних схоронищ. Президент має просити громадянство про тісну співпрацю з військовими чинниками при розбудові цивільної оборони. Кеннеді зробить це в радіовій і телевізійній промові у вівторок 25-го липня. Уряд має просити Конґрес про призначення на будову схоронищ $300 мільйонів. В середу 26-го липня уряд має внести до Конґресу відповідний законопроєкт Схоронища мають будувати в публічних домах, фабриках церквах і подібних інших будівлях, а не в приватних мешканевих домах. Гадають, що і власники приватних домів будуть співпрацювати в цій справі з урядом.

Генерал МекАртур звітував Президентові про подорож до Філіппін

Вашингтон. — Генерал армії 81-річний американський генерал армії Даґлес МекАртур 20-го липня відвідав президента Кеннеді в Білому Домі і складав йому звіт про подорож до Філіппін, які відзначали 15-річчя своєї незалежности. В Білому Домі, крім Президента, були присутні віце - президент Линдон Б. Джансон, генеральний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді, члени Конґресу і уряду. Генерал МекАртур заявив журналістам, що він „обговорював із Президентом численні світові проблеми, але не може подати подробиць про цю розмову". Генерал говорив щиро з Президентом, а всі присутні з увагою слухали. Це була перша візита генерала в Білому Домі від семи років. Генерал МекАртур був командантом збройних сил ЗДА на Пацифіку в другій світовій війні і під час війни в Кореї, поки його не звільнив тодішній президент Гаррі С. Труман, бо генерал хотів бомбардувати китайські комуністичні війська в Манджурії, проти чого був Труман.

Генерал Лемей не говорив про неминучість атомової війни в цьому році

Вашингтон. — Шеф штабу летунства генерал Куртіс Лемей рішуче заперечив вістку про те, що він колинебудь говорив, що „атомова війна є неминуча, і що вона, можливо, зачнеться і скінчиться вже в останніх тижнях цього року". Члени Сенатської Підкомісії Військової Готовости заявили, що генерал Лемей склав на закритому засіданні заперечення про те, що він на прийнятті в Джорджтавні мав сказати жінці сенатора, що нуклеарна війна є неминучою, і що вона почнеться в грудні цього року і закінчиться до першого січня 1962-го року.

ВИВОЗЯТЬ ВТІКАЧІВ ІЗ БЕРЛІНУ

Кількість втікачів із Східньої Німеччини збільшується безупину і їх відвозять кожного дня американськими літаками

В АМЕРИЦІ

● **Комуністична Болгарія** плянує зміну теперішньої валюти, що мала б бути замінена новою з днем 1-го січня 1962 року у відношенні 10 до 1. Згідно з цією реформою мали б бути змінені і скоординовані теж платні, ціни і курс чужоземних валют. Основною болгарською валютною одиницею є лев, що його вартість виносить яких 15 центів.

● **В Істамбулі** в Туреччині померла, проживши 95 літ, Мусфіка Кадін, вдова по турецькому султані Абдулеві Гамідові, що був детронізований в 1909 році і вславився кривавою масакрою вірменів в 1895-96 роках. Еміґрувавши до Сальонік у Греції, він узяв із собою три султанки й дев'ять інших жінок. Після того, як він був скинутий з трону, свої претенсії до урядової підтримки зголосило 746 його жінок, заявляючи, що вони всі належали до його гарему.

● **В районі Ню Йорку** вже третій день температура доходила до 90 ступнів і більше. 20-го липня був вже восьмим днем в цьому році, коли температура виносила 90° або і біль-

У СВІТІ

● **Біля Азулю, 160 миль на** південь від Буенос Айресу, під час бурі загорівся літак Арґентинських Летунських Ліній, і всі пасажири та члени залоги в числі 67-ох осіб згинули. Між вбитими був і один американський громадянин — Вілбур Тейлор з Оклагоми. В катастрофі знищені дві арґентинські родини: одна з 6-ох, а друга з 4-ох осіб.

● **Асистент державного секретаря** в африканських справах Дж. Меннен Вілліямс відлетів у другу свою подорож по африканських державах, де має перебувати 5 тижнів та відвідати 12 держав. Деякі африканські країни він відвідав в лютому цього року.

● **Голова совєтської місії в** Бразилії Міхаїл Ґеорґадзе передав през. Кваньові Квадросові запрошення від Хрущова відвідати Москву і СССР. Перед кінцем цього року президент Квадрос під час Асамблеї Об'єднаних Націй в Ню Йорку має бачитися з президентом Кеннеді.

● **Арґентинський президент** Артуро Фрондізі відвідає ЗДА у вересні або жовтні цього року, як про це повідомив арґентинський міністер закордонних справ Адольфо Мухіка.

● **Державний секретар Дін** Раск заросив журналістів і радіових та телевізійних співробітників на конференцію в днях 14-го і 15-го серпня, де він буде говорити про проблеми американської закордонної політики. Подібна конференція відбулася вже при кінці квітня ц. р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Нас ділять кордони

У нас прийнялось вже поняття української спільноти у вільному світі. Ми часто вживаємо цього поняття у нашій пресі, користуємось ним у публічних виступах, як для нашого внутрішньоукраїнського вжитку, так і для аргументації в зустрічах з нашими співгромадянами й сусідами. В 1954-му році появився був у виданні Українського Народного Союзу і „Свободи" великий збірник - альманах під назвою „Українці у вільному світі", в якому подано основні інформації про українців, їх кількість, стан і розвиток у багатьох країнах по цей бік залізної заслони. Ми маємо також ряд установ, організацій, репрезентацій і угруповань, що своєю діяльністю або бодай своїми назвами свідчать про існування української спільноти у вільному світі. Ми ж бо всі одної матері - України діти і всі прагнемо в наших обставинах і можливостях допомогти українському народові визволитися і стати господарем своєї землі, паном своєї долі. Все це ясно і самозрозуміло.

А все ж таки нас ділять кордони. Ділять глибше й сильніше, ніж ми здаємо собі з цього справу. Ділять не тільки державні кордони, не тільки моря, ріки та гори, але й обставини і створювані цими обставинами вужчі кордони наших поглядів, нашого способу життя, нашого стану та наших групових, а часом і особистих амбіцій.

Прикладів можна було б навести багато. Відвідуючи недавно Канаду, на урочистостях відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпегу ми зустрічали всюди справді братерське відношення і сердечну гостинність, але все ж тут і там можна було, якщо не побачити, то бодай відчути наявність якогось кордону, мабуть того самого, що виявляється в гаслі „сикі, гоу гоум", навіть у найбільш дружніх для Америки країнах. Щоб не бути однобічним, треба ствердити, що й ми самі часто даємо до цього причину.

Подаємо інший приклад: скільки в наших громадах у поодиноких країнах є людей, які знали б і цікавилися б життям українців в інших країнах? Хто з нас в Америці взає й інтересується, як живуть українці в Аргентині, Бразилії, Франції чи Англії? Правда, між нашими громадянами в поодиноких країнах є ще багато таких, що мають особисті зв'язки і з приватних листів довідуються не тільки про їхнє персональне, але й громадське життя. Але, коли мова про громади, то вони, без сумніву, поділені тими різними кордонами, з яких часто не здають собі справи, але які визначають їхню поведінку і їхнє життя.

На жаль, не вільна від тих кордонів і наша преса, цей природній, в наших обставинах найсильніший і чи не єдиний поміст між українцями в світі. У наших газетах ми часто себе взаємно дискримінуємо, і навіть велика українська подія в іншій країні є для нас більше чи менше „чужою". Та не тільки в іншій країні, але й в іншій громаді, групі чи в іншому „середовищі". Від рідного народу відділює нас створена ворогом - окупантом залізна заслона, а ми самі, українці на волі, відділюємо себе взаємно цілим рядом інших кордонів, деклямуючи про „спільноту".

Можливо, що цей наш погляд і характеристика дещо перебільшені, але вони мають свою підставу, і про це треба писати та говорити. Бо коли б цих кордонів між нами не було, то наша Пан - Американська Українська Конференція не існувала б тільки на папері, а роками плянований Світовий Конгрес Вільних Українців був би не пляном і мрією, але реальною дійсністю.

Ми маємо всі причини і потреби на те, щоб нашу українську спільноту в вільному світі не тільки не ділити зайвими кордонами, але зміцнювати й скріплювати. Ми маємо на це багато засобів і нагод, аби тільки хотіли. Одна кров, одне походження і ті самі традиції та цілі повинні бути сильніші від усіх кордонів, всіх обставин.

Об'єднані в ненависті

Не зважаючи на те, що надхненниками й ініціяторами численних антижидівських погромів у колишній царській Росії були шовіністично настроєні російські чорносотенці, як і на те, що видавцями та кольпортерами друкованої ще й тепер російською мовою на терені ЗДА всіляких антижидівських публікацій поодинокими групами зновуж таки російських шовіністів, ці факти чомусь не привертають уваги публічної, зокрема жидівської опінії. Росіян чи й російської еміграції не квапиться ніхто пов'язувати з антисемітизмом, що знайшов свій найбільш жалюгідний вияв, у безоглядній екстермінації жидівського населення німецькими нацистами. Зате безупину хтось і чомусь намагається нав'язати антисемітизм українцям.

Так само мається справа, якщо йде про сьогоднішніх самодержців Кремлю — визнавців комуністичних доктрин Маркса і Леніна. Фізичних погромів вони, правда, не вчиняють, але кількість жидів в СССР меншає з кожним днем і з дивовижною скорістю занникають жидівська релігія, культура і мова. І знову ж мало хто говорить про совєтський антисемітизм, а якщо йде про такі чи інші його вияви, то ними обтяжується конто українського населення в СССР.

Цікавим прикладом, звідки і якими шляхами йде все це антиукраїнське наклепництво, можуть бути два дуже характеристичні виступи репрезентантів червоного й білого російського шовінізму.

Перший із них це — Владімір П. Беляєв, російський не тільки за прізвищем, але й за мовою своїх творів, підсовєтський письменник, що живе, працює і друкує свої твори в Українській ССР. Під час війни він працював у Совєтському Інформбюро і в 1944 році його відряджено, як кореспондента „Всесоюзного Радіо" до Львова, де він став дуже активним діячем „Комісії дослідження гітлерівських злочинців у західніх областях України", використовуючи разом із цим зібрані ним матеріяли для таких публікацій, як виданий в 1956 році памфлет „Під чужими прапорами". Цей то Беляєв публікує в 1960 році російською мовою збірку „документальних" нарисів та повістей „Розоблачение" — „Викриття", в якій, всупереч тому, що він сам писав давніше, намагається відтяжувати гітлерівців від актів екстермінації жидівського і польського населення, обтяжуючи відповідальністю за них українських „буржуазних націоналістів", між ними й тих, що входили до батальйону „Соловей" і ніякого відношення до гітлерівських погромів жидівського населення і польської інтелігенції не мали. Зокрема, Беляєв намагається обвинувачувати в погромах жидівського населення в 1941 році виключно українську поліцію.

Нібн секундуючи росіянинові Беляєву, з подібними обвинуваченнями, але в бік Дивізії „Галичина" виступив ославлений навіть серед російської еміграції чорносотенний монархіст Н. Чухнов, і до того в „Новому Русскому Слові", що його видають пп. Шімкін і Вайнбавм. У своїх виводах надрукованих в листі до редакції „НРС" з 18 липня Н. Чухнов намагається пов'язати „з єрусалимським процесом Адольфа Айхмана" СС Дивізію „Галичина", приписуючи їй „неймовірну жорстокість і розправи з мирним населенням" і навіть „небувале винищування жидівського населення, що затьмарює злочинні дії Айхмана". Це — в той час, коли дивізія „Галичина" взагалі не існувала, і в тих областях, де вона ніколи не перебувала.

В ненависті до українців немає різниць між червоними і білими росіянами і вони в поборюванні українського „буржуазного націоналізму" по той бік залізної заслони в українського „сепаратизму" по цей бік тієї заслони знаходять спільну мову. Усі їхні виступи виникають з одного джерела надхнення, яким є російська ненависть до України й українства, і одного бажання — знеславити український народ й українців.

Б. Галайчук

ЗАХІД — З ПОДВІЙНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

Буенос Айрес — Коли прийняти, що молодь це майбутнє народу, насувається висновок, що майбутнє латиноамериканських народів не рожеве, а таки просто червоне, бо з-поміж середньо- і високошкільної молоді тієї частини світу переважають ліві впливи. З огляду на це заслуговує на увагу кожний прояв, у якому можна добачати відхилення від сумної загальної тенденції. Тому заслуговує також на увагу документ, що його одержав 14 липня ц. р. американський амбасадор з Монтевідео, з проханням переслати його Президентові ЗДА.

Підписала цей документ організація, що на перший погляд не виглядає як поважна: провінційна конфедерація уругвайських студентів з осідком у містечку Дольорес. Однак, документ викликає деяке зацікавлення, коли довідуємося, що та конфедерація гуртує понад 30.000 членів — цифра дуже висока для країни, населення якої не доходить 4-ох мільйонів. Зацікавлення росте, коли знайомимося із змістом цього листа уругвайських студентів, у якому з'ясовано критичне, але позитивне становище до американської політики. Обмежуємося одним його аспектом — ідеологічним.

„Скромний голос — голос понад 30.000 уругвайських студентів — звертається до вас, пане Президенте, у момент вирішний для майбутнього людства". — І уругвайські студенти окреслюють своє становище явно й славно, не оглядаючися на задні колеса, як це часто водиться тепер у Латинській Америці: не бояться, що їх можуть назвати „лакеями Вашингтону", обвинуватити у солідарності з „північними імперіялістами" проти „братньої кубинської нації". Ясно визначають свою позицію супроти кубинського комуністичного режиму — і супроти Заходу.

Вони стверджують, що міжамериканська система унапрямлена одною ціллю: „тією самою філософічною концепцією життя, людських взаємин, домашнього вогнища, родини, суспільности та свободи". Тобто підкреслюють християнські вартості, які в'яжуть латинську частину континенту з англосаксонською, і протиставлять її „соціялістичній", тобто тоталітарно-колективістичній Кубі. „Саме слово „Захід" означає цілу життьову філософію, цілу концепцію людини, розгляданої як ціль і як засіб. Цілу течію універсальної думки, що ставить свободу людського духа як єдину ціль, якій маємо сприяти у розв'язці господарських, матеріяльних питань". Лист висловлює гостру критику відвідин американського президента в еспанського диктатора і відзначення для диктатора Нікарагви. „Кожна політична акція держав, приналежних до західнього альянсу, мусить, на нашу думку, бути згідна з філософічною концепцією, яку разом боронимо. ЗДА мають перед собою західній світ, який уважно й пильно чекає на політику конкретну, поважну, з твердою і чіткою орієнтацією для універсальної перемоги нашої концепції життя і людини". Така політика притягне також народи „поневолені тоталітарним імперіялізмом російського комунізму".

„Новум" у тому, що ця заява походить від студентської організації — бо вже раніше можна було зустрітися в виразною західньою позицією, гостро підкресленою та постійно повторюваною, деяких латиноамериканських урядів, зокрема арґентинського. Деяких — але далеко не всіх.

Того самого дня, 14 липня, бразилійський президент Жаніо Квадрос у пресовому інтерв'ю зареагував у неповажному, задиркуватому тоні на недавнє пресове інтерв'ю американського амбасадора. Виходить, що тому державному мужеві незрозумілі деякі речі, очевидні для уругвайських студентів. „Не беремо участи, шляхом нормального приступлення, у бльоках, що змагаються в холодній війні. Ми не підписали Північно-Атлантійського пакту, не маємо альянсу з жадною неамериканською нацією (хоч підкреслив: не належимо теж до т. зв. невтралістичного бльоку). Але, маючи на увазі наші демократичні переконання і наше географічне положення у західньому світі, не бачимо перешкоди, щоб зайняти позицію, яка підходитиме нам, як вияв наших національних інтресів".

Хто не бачив світлини Квадроса і хотів би уявити собі його на основі цих слів, прийшов би до висновку, що президент Бразилії — людина, дуже стара, яка не має жадної філософічної перспективи і наскрізь перейнята анахронічною концепцією націоналізму, мовляв, можна зберегти національний інтерес незалежно від інтересу решти демократичного світу. Для цієї людини Захід — як для пересічного школяра — є лише географічним поняттям. Тож — цьому старому добродієві не зашкодило б трохи поширити свої обрії, навчитись дечого від уругвайських студентів.

Уряд соціяльного забезпечення пригадує про нові зміни в законі про старечі пенсії

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Уряд окружного відділу соціяльного забезпечення в Джерзі Ситі пригадує всім зацікавленим про ті зміни, які зайшли в законі про соціяльне забезпечення, який обов'язує вже від місяця серпня ц. р. В цьому законі є такі нові зміни: 1) Чоловіки мають право діставати старечі пенсії вже по закінченні 62-го року життя, якщо вони цього бажатимуть, але тоді їхні пенсії будуть дещо менші, як ті, які прислуговували б по 65-му році. 2) Вдови по робітниках мають збільшені пенсії майже на 10 відсотків в порівнянні з дотеперішніми. 3) Найменшу пенсію, яка досі виносила $ 33 місячно, збільшено до $ 40. 4) Зменшено число кварталів, потрібних до признання старечої пенсії. 5) Дещо також збільшено ту суму, яку може собі доробляти пенсіонер річно. 6) Від 1-го січня 1962-го року будуть збільшені вкладки на пенсійний фонд соціяльного забезпечення. Більші вкладки платитимуть і працедавці і затруднені.

Д-р М. Лоза

„РУСАЛКА ДНІСТРОВАЯ" І ШЕВЧЕНКО

Склалося так, що соті роковини смерти Тараса Шевченка зійшлися з сто п'ятдесятими роковинами народження двох авторів „Русалки Дністрової", а саме Маркіяна Шашкевича і Івана Вагилевича: Шашкевич народився 6 листопада 1811-го, а Вагилевич 2-го вересня 1811 року. Немає сумніву, що на появу „Русалки Дністрової" великий вплив мало довершене вже літературне відродження на Наддніпрянщині. Треба підкреслити, однак, що духовий зв'язок обидвох частин України не був односторонній. Не тільки очі молодих галицьких ентузіястів були задивлені на Київ, але й на Наддніпрянщині були люди, яким доля Галичини не була байдужа.

Одним з доказів зацікавлення наддніпрянців Галичиною була збірка українських народних пісень, виданих Платоном Лукашевичем — українським дідичем, власником села Березань на Переяславщині. Окремий розділ у цій збірці становлять пісні з Західньої України, тому й назва її „Малороссійскія и Червонорусскія народныя думы и пѣсни" (СПБ 1836). Під час видання збірки Платон Лукашевич особисто Галичини не знав, і тому для своєї збірки міг використати тільки готові вже видання пісень, що появилися на західніх теренах України, в найбагатшим з них було „Пєсьні польскє і рускє люду галіцийскєго" — зебрал і видал Вацлав з Олеска (Львів 1833). Дещо пізніше, 1839 року Платон Лукашевич відбув поїздку до Галичини. У Львові запізнався з Яковом Головацьким, Іваном Вагилевичем, Денисом Зубрицьким. (М. Шашкевич у 1837 р. закінчив студії і ві Львова виїхав). Вернувшися до Березані, Лукашевич довший час переписувався з Вагилевичем і Головацьким. Був він також одним із небагатьох наддніпрянців, якому дісталася до рук „Русалка Дністровая".

Цю першу ластівку, що сповіщала прихід національної весни в Галичині, східні українці привітали незвичайно тепло. Про це довідуємося із статті Михайла Максимовича на тему „Русалки" і галицької поезії взагалі, вміщеної в „Киевлянинї" 1841 р.

Зупинились ми докладніше на особі Платона Лукашевича тому, що до нього загостив був у серпні 1843 року Тарас Шевченко. Було це тоді, коли наш поет після довголітньої розлуки з Україною перервав студії в Петербурзі і відвідав батьківщину. Тоді він побував у домах багатьох видатних українців, в тому числі й в домі Лукашевича. Лукашевич був власне тим інформатором, який познайомив Шевченка із галицьким національним відродженням, і в домі Лукашевича запізнався Шевченко з „Русалкою Дністровою". (Див.: Зайцев „Життя Т. Шевченка, стор. 101). Спеціяльне враження справив на нього твір Вагилевича „Мадей". Саме в той час, коли Шевченко був у Березані, Лукашевич дістав ще листа від Вагилевича, в якому автор порушував цілий ряд літературних проблем і просив поради. З відповіді Лукашевича Вагилевичеві довідуємося про факти, які відносяться до порушеної нами теми. Отже, Лукашевич Вагилевичеві писав:

„Коли Вашу листину получив, той час з паном Шевченком цитовали*) Вашого „Мадея", що єсте напечатали в Бодині**). Дуже жалко, що таковую поезію народную оставили; даріте нас чистою мовою Бескедською, ібо вона наша прадідівська". (Цей уривок листа цитую за П. Зайцевим „Життя Тараса Шевченка" — стор. 102, залишаючи текст незміненим): Далі Лукашевич пише: „Єще не мало би нам услуг оказали, коли би описали весь народ руский, живущий в Карпатах, з єго обичаями, преданіями, наріччями... В битность Шевченка у мене я предложил єму заімствовати некоторії слова і форми Ваші, на що він согласився". (Цей уривок цитую за Є. Ю. Пеленським „Шевченко і Галичина"). Лукашевич, як бачимо, старався писати приблизно такою мовою, якої вживали тоді в Галичині.

Лукашевич напевно поділився з Шевченком усіми відомостями про Галичину, напевно давав читати листи від галицьких знайомих. В такому разі глибоко мусіли запасти в душу чутливого поета слова Якова Головацького, передані Лукашевичеві листом з 1840 року:

„Спасибі вам, українцям***), що ви не цураєтесь тим парістком, відділеним від рідного корня, приглушеним чужими бур'янами, але ще живим, продираючимся через колючі бодяки до світлого соніњка і обіцяющим цвіт. Поможіте, братія, пробратися до сонця, щоби цвіт у пуп'янках не загиб" (Є. Ю. Пеленський „Шевченко і Галичина").

Доля західньої вітки українського народу не була Шевченкові байдужа. Він радів досягненнями галицьких українців, болів їх недолею, що засвідчив у „Подражанії XI псалму", написаному по повороті з заслання 1859 року. Причиною написання „Подражанія" — як твердить Пантелеймон Куліш — було погіршення становища галичан у 50-их роках минулого сторіччя. Вістки про придавлення Австрією українського національного життя в Галичині дісталися й на Східню Україну. Своє твердження Куліш висунув у „Відповіді Бояну - Стебельському на письмо до Куліша". Там читаємо:

„В лютому 1859 року Шевченко під враженням розмови про положення Галицької Руси написав в подражаніє псалму вірш, в якому заключаються ось такі рядки — звернені до ворогів руського (українського — М. Л.) народу:

Мій Боже милий, як то мало
Святих людей на світі стало!
Один на другого кують
Кайдани в серці. А словами,
Медоточивими устами
Цілуються і часу ждуть,
Чи швидко брата в домовині
З гостей на цвинтар понесуть?...
А Ти, о Господи Єдиний,
Скуєш лукаві! уста,
Язик отой велеречивий,
Мовлявший: „Ми — не суєта!
І возвеличимо надиво
І розум наш і наш язик...
Та й де той пан, що нам закаже
І думать так і говорить?

— Воскресну я! — той пан вам скаже
Воскресну нині! Ради їх,
Людей закованих моїх,
Убогих, нищих...
Возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло їх
Поставлю слово!..
І пониче
Неначе стоптана трава
І думка ваша і слова. —
Неначе срібло куте, бите
І семикрати перелите
Огнем в горнилі, — словеса
Твої, о Господи, такії.
Розкинь же їх, Твої святії
По всій землі!
І чудесам
Твоїм увірують на світі
Твої малі, убогі діти!

*) Це слово Є. Ю. Пеленський подає як „читовали". Така інтерпретація логічніша.

**) У Пеленського: „Будимі"

***) У ті часи в Галичині уживали ще назви „русин" як національної. Українцями звали „русинів" із Наддніпрянщини.

З НАШИХ БУДНІВ

В ПРИВАТНО-ГРОМАДСЬКІЙ СПРАВІ

Перепрошаючи Хвальну Редакцію і Вас, хрещених, прошу вибачення за те, що використовую цю трибуну в приватному, сказати б, інтересі. Я хочу гречно тут подякувати Дорогим моїм Друзям і Приятелям, що не забули мене спом'янути з нагоди Івана - Лопушника. Чесно вшанувало мене Громадянство і за новим, і за старим календарем! Зокрема глибока моя вдяка належить українському купецтву Метрополії, що підійшло до справи по-меценатськи і віднагчило мене копертою — канцелярійного формату! Хай Бог благословить їх за те добрим здоров'ям, довговічністю і гарним бизнесом.

По цій короткій самореклямі можна було б поставити крапку, якби не та обставина, що св. Іван був дуже великий святий і багато найславніших людей сучасности носить його ім'я. Згадаймо лише президента З'єдинених Держав Америки, Івана Кеннеді, і прем'єр-міністра Канади, Івана Юрія Діфенбейкера, який недавно відкрив нам пам'ятник Шевченка у Вінніпегу і від зворушення аж прослъозився. Свідомо не згадую тут головного радного УНСоюзу, Івана Одежинського з Филаделфії, бо він мене трохи поденервував — про що буде мова далі.

Воно, правда, вже ніби по св. Івані, вже й минуло Петра і Павла, і наближаємось поволі до рівноапостольних святих Володимира і Ольги, — тож, само собою розуміється, справа презентів уже відпала і в тому сенсі шкода гострити собі зуби чи робити якісь надії - сподівання... Проте, якби хтось з Дорогих Земляків конче бажав зробити мені приємність вже по святому Івані, то я прошу уклінно вписатися в члени мого, 457-го Відділу Українського Народного Союзу, Т-во „Культура" в Ню Йорку!

Справа, бачите, в тому, що я не щобудь, а президент цього Відділу, та й був делегатом на конвенцію в Клівленді в 1958-му році, тож мабуть і з цього приводу Головна Канцелярія УНС прислала мені анкетку з прямим запитанням: скільки-то членства я вже приєднав Батькові-Союзові і скільки ще думаю здобути в цьому ювілейному, Шевченківському році?..

Соромно до цього признатись, Союзова Громадо, але щодо організації членства, то моя карта, можна сказати, ще не записана. „Табуля раза" — по-латині. Не обдарив мене Бог такими талантами, як головного радного Одежинського чи пана магістра Скоцуляса. За час мого урядування (ой, не скажу скільки років!) я зорганізував ще друга Миколу Понеділка, а колегу Олеся Климка зі Львова перетягнув з іншого Відділу... До речі, я крокую втертим шляхом мого славного попередника, проф. Вадима Кіпи, що був президентом передо мною і мав точно такі самі успіхи, як я.

Але тепер, прошу Панства, настала велика потреба, бо ми, як би не було, знаходимось в ювілейному році, а за десять місяців маємо 25-ту Ювілейну Конвенцію в Ню Йорку! А тут ще той Іван Одежинський з Филаделфії перехвалюється, що до чергової Конвенції здобуде масу членів! Ол-райт, він щось трохи спустить по дорозі, але півкопи може таки зорганізувати, бо це хлоп з характером. Тож порятуйте мене, люди добрі, щоб потім злі язики не говорили, що один Іван має характер, а другий не має...

Ікер

С. Риндик

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧЕРНИЦІ

(4).

— Дорогі друзі! — сказав він. — Стоїмо перед лицем майбутнього. Безперечно! Сьогодні можемо вже сміливо сказати це. Тож відкиньмо важкі пута формалізму і поговорім собі щиро. Не мікрофільми, а великі формати, експерименталізм на тлі мистецьких полотен, аналіза і оформлення позицій на складнім візерунку світла і тіней, прищеплення динамічним лініям якости поетичного жанру, тонуси, півтони, нюанси та підтексти — ось ті аспекти, що мають миготати перед внутрішнім оком модерного візіонера. У світлі сказаного, поставивши точки над усіма можливими „і", ми, творці мистецьких вартостей, відкидаємо всякі формальні ізми і несхибним кроком простуємо до нашого майбутнього. Прозіт!

Далі він згадав про інших визначних творців прекрасного, як от Хозе Марія Д'Ередія, Марія Рильке, Ортега Гасет, Гемінгвей і всі ті, що їх наймення належать до літературного бонтону, і закінчив своє слово таким філософським обертоком:

Мистецтво — процес сугубо об'єктивний, але заразом мистецтво процес і глибоко суб'єктивний, а сфера дії мистця, його, сказати б, специфіка — це кристалізація ситуацій, ущерть переповнених символікою незбагненного.

Попередніх разів д-р Шум говорив може трохи інакше, але тонус і глузд був той самий.

Як же ж усе це відбилося на героєві дня — Трембіті?

Він ішов додому п'яний. І п'яний не так від випитих горілок і шампанів, як від мудрих слів д-ра Шума. Раз-у-раз приставав і казав сам до себе:

— „Авторові пощастило уникнути певних колізій". Це великі слова! — і Трембіта щасливо усміхався.

А згадка про Зерова остаточно переконала Трембіту, що д-р Шум відкрив у нього носія справжнього таланту. І він вибухнув радісним сміхом.

— Я безумовно п'яний, — сказав по хвилі, — але я маю розум і кажу вам, нещасні графомани: Трембіта — поет із Божої ласки! Йому пощастило уникнути певних колізій. Ха-ха! Спробуйте ви!

І на цьому ми могли б закінчити наш репортаж, якби не вороги модерної літератури. Вони пустили поголоску, що буцімто Трембіта не ночував тієї ночі вдома. Видумали, що по дорозі додому він якось спіткнувся, втратив рівновагу і внаслідок цієї причини впав на пішохід. Кажуть, що нова позиція дуже сподобалась йому, і він задумався: вставати чи далі сидіти. Перебравши в голові різні аргументи за і проти, прийшов остаточно до твердого висновку: сидіти!

— Я безумовно п'яний, — сказав він, — але я маю розум і питаюся вас, нещасні графомани: де, в якій конституції написано, що поетові Трембіті не можна сидіти посеред пішоходу. Такої конституції не існує! А тому сиджу каменем!

Та звідкілясь нагодилося поліційне авто і підібрало Трембіту. Даремно він борюкався з поліційними голіятами. Мусів був скоритися. Але, уступаючи перевазі фізичної сили цих бардадимів, поет сказав їм:

— Я безумовно п'яний, але я маю розум і попрошу прийняти до відома, що я рішуче протестую проти такого брутального поґвалтовання законів конституції і застерігаю за собою право зайняти супроти цього акту належне становище, що станеться у відповідному місці, у відповідний час і у відповідній формі.

— Окей! — відповіли безоглядні верзила і відтранспортували Трембіту на поліцію.

Що було далі і чи поет зреалізував своє застереження, літературні антимодерністи не кажуть. Тільки в одній із пізніших поезій Трембіти появилися такі два рядки:

Обхопив мене за плечі,
Говорив мерзенні речі...

Якщо ці слова написано на адресу котрогось із тих нічзндників, то почуття справедливости примушує нас сказати, що тут поет Трембіта допустився певної гіперболізації, бо тутешні поліцаї дуже чемні і з п'яними обходяться досить культурно. На якесь докладніше трактування їх не мають часу, бо кожної ночі на вулицях міста валяється багато такого матеріялу. А крім того, це не мільтони чи мільтоші, що працюють у третьому інтернаціоналі і б'ють людей босим нещадним і ругаються їм, яко ієчадія адові.

(Кінець)

На „Діброві" — Шевченківський дуб і скала

Відслонення мемуарної таблиці на скалі - пам'ятнику, поставленому з нагоди посадження Шевченківського дуба в Оселі „Діброва" коло Дітройту. — Зліва: голова Управи інж. Я. Варивода, зправа: голова Ради Директорів п. З. Томків. Далі почесна варта пластунів.

Фото: М. Витягловський.

Віддалена 40 миль від Дітройту українська відпочинкова Оселя „Діброва" заповнилась літниками й пластунами. Всі мешкання винайняті, кожної неділі пікнік якоїсь громадської установи. В „Зеленому Ярі" почалось 2-го липня таборування новаків і юнаків, яким за три тижні прийдуть на зміну дівчата. В таборі чимало дітей з інших стейтів, так, як і літників на „Діброві". На терені „Зеленого Яру" побудовано каплицю, яка, коли пишемо ці рядки, є в стадії викінчення. Богослужби відправляє запрошений з Вашингтону о. Дмитро Шуль, духовник пластових таборів у Дітройті від двох років.

„Діброва" розбудовується. Цьогорічним досягненням буде на 400 стіп поширена пляжа. Робота ще йде. Цілими днями вантажні авта вивозять землю, а згодом привезуть пісок. По стороні заозерній є ще на продаж 9 і пів земельної ділянки.

Між імпрезами на „Діброві" можна віднотувати не тільки многолюдні пікніки з буфетами, льотеріями, танцями, але також такі, як „Свято Молоді" з спортовими змаганнями і першою цього року пластовою ватрою, „Літературну Годину" поета й науковця Яра Славутича, а передусім відзначення 100-річчя смерти Т. Шевченка маніфестаційним посадженням пам'яткового дуба й відслоненням скелі з меморіяльною таблицею.

4-го червня, коли то започатковувано літній сезон на „Діброві", на широкому фундаменті стояла вже скала і легко вкопаний молодий дуб. У святковому настрою зійшлись представники установ і громадяни з Дітройту і з околиці. З одного боку станув відділ пластунів з прапором, як почесна варта, з другого уставились члени дирекції Оселі. Скала була накрита. Після вступної промови голови Ради Директорів, п. Зиновія Томкова, голова Управи, інж. Яр. Варивода відслонив разом із ним скалу - пам'ятник (гл. світлину) та прикріплену до нього мідяну мемуарну таблицю з декоративним написом мистця Е. Козака, в якому мова про посадження за скалою пам'яткового дуба в 100-річчя смерти Т. Шевченка. В програмі були декламація Борисика Блюя „Мені тринадцятий минав..." в реальній постановці (одяг пастушка, дві живі вівці), доповідь ред. В. Несторовича, виступ д-ра С. Парфановича („Любіть „Діброву", любіть Шевченка"!), слово голови Метроп. УККА в Дітройті д-ра Г. Тренда і УККА — Гемтремку інж. І. Панчака. Після відспівання „Заповіту", одні за одними підходили до дуба члени Ради Директорів, представники установ і поодинокі громадяни, кидаючи лопатою дрібку землі на коріння пам'яткового дуба. Потім вони приступали до столу і клали свій підпис у пропам'ятній книзі.

Скромний, але оригінальний і мальовничий пам'ятник — оцей дуб і скала з таблицею — створив дороге місце на „Діброві" для кожного українця, що будь-коли з'явиться на терені Оселі, на цьому шматкові України, далеко поза її межами, на чужині.

Для повної інформації подамо ще, що після доповнення провідник органів „Діброви" на річних загальних зборах склад Ради Директорів тепер ось такий: П. Зин. Томків — голова, В. Несторович — заступник, п-ні Л. Маринюк — секретар, С. Лазуренко — фінансовий реф., Я. Варивода — голова діючої Управи і члени: Д. Квітковський, Р. Кордуба, Я. Ромах, С. Юрків. До контр. Комісії вибрано: пп. С. Слюсарчук — голова, А. Мілянич і Р. Крохмалюк — члени.

„Діброва" перша українська оселя, яка ввійшла в нашу літературу. („Люблю „Діброву"). Вона користується популярністю завдяки гарному положенню, рослинному багатству, великому озеру, вигідному доїздові й дбайливій та жертвенній праці передовсім двох директорів (Я. Варивода і З. Томків), як теж завдяки виділеній з „Діброви" частині для Пласту („Зелений Яр"), що робить Оселю атракційною для ширшого кола молоді.

В. Н-вич

● **Британський уряд виводить** тепер поступово військові з'єднання з Кувайту. Цього тижня від'їхало 5 з'єднань до Адену, а Другий Батальйон Парашутистів відлетів літаками до Багрейну. Виведення дальших з'єднань має відбутися протягом трьох днів. Все ж таки виведені з'єднання залишаться поблизу Кувайту і в збройному поготівлі, щоб у потребі відлетіти негайно до Кувайту.

● **Летунство** випустило було великий бальон на висоту 85,000 стіп, щоб за допомогою окремих приладів досліджувати велику експльозію на Сонці, яка саме тоді відбулася. Але бальон не міг довго втриматися вгорі, бо натрапив на бурю з громами, що була тоді в районі стейту Міннесоти. Але кабіну з інструментами вдалося знайти на землі після того, як буря знищила бальон.

Відзначення Пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри в Бостоні, Мессачусетс.

18-го червня бостонська громада вшанувала 35-ти ліття смерти Головного Отамана і Голови Директорії Української Народної Республіки, Симона Петлюри.

Ранком в церкві, св. Андрія Первозванного посвячено комбатантський прапор та відслужено панахиду за спокій душі Симона Петлюри. Святочну академію, після виконання гимну ЗДА, відкрив голова святкового комітету, учасник визвольних змагань інж. Дмитро Гурин. Під керівництвом старшого ранґою учасника визвольних змагань інж. Івана Блудимка українські організації Бостону склали пошану пам'яті Симонові Петлюрі тим, що уставили свої прапори і вінки перед портретом Петлюри, який мистецько оформив п. Микола Калініченко. Заступлені були Українські Ветерани, Відділ УККА, парафія св. Андрія, парафія св. Юра, Відділ Українського Народного Союзу ч. 238, Товариство Запорозька Січ та молодечі організації Пласт і СУМА. На чолі колони з прапорами і вінками ішли старші ветерани: Несторенко, Шульга і Гаврилець, голова відділу УККА Орест Щудляк, радний УНСоюзу Микола Давискиба, Петро Мороз і Іван Мастний.

Особливо зворушливим був звіт юних Сумівок і уставлення пластунами їхньої емблеми перед портретом Петлюри.

Ген. штабу полковник Аркадій Валійський роз'яснив значення життя і діяльности Симона Петлюри і сказав, що Петлюра своїми заходами до створення українського війська та опікою над армією відновив збройну боротьбу за волю України, що була перервана століттями, та допоміг перетворити українців у свідому націю.

На еміґрації С. Петлюра поширював правду про дійсне обличчя Москви, правду, яку вільний світ признав щойно пізніше, аж після повстання в Будапešті. Убивство Петлюри і всякі образи його пам'яті нашими ворогами тільки об'єднують українців до дальшої боротьби, яка продовжується в різних формах і стала тепер традицією і леґендою Українських Визвольних Змагань. Симон Петрюра займе своє місце між героями в українському пантеоні тоді, коли буде вільна і незалежна соборна Україна, а до того часу він не мертвий, його ідеї оружної боротьби за визволення батьківщини, любов до рідного краю, і самопосвята для загального добра далі живі поміж нами, кликатимуть і одушевлюватимуть ряди нових молодих борців, які довершать наші визвольні змагання.

Мистецьку частину відкрила мандолінова оркестра Пласту під дириґентурою інж. Вінтонова, що гарно заграла в'язанку бойових і стрілецьких пісень. П. Галина Бараник з запалом продеклямувала вірш Леоніда Полтави „Симон Петлюра". Солістка Наталія Калініченко під акомпоніяментом проф. Голомбйовського збагатила програму піснями: „Рідна мати" — слова і музика Майбороди і „Елеґія" Массоне зі словами в перекладі Леоніда Полтави.

Особливо цікавий був вірш „Леґенда про Петлюру" — уривок з поеми Петро Гордієнко Трохима Пасічника. Ця поема, це перший великий твір в українській літературі, написаний рідко вживаним ритмом — гексаметром. Вміла декламація пані Катерини Петрів зробила сильне враження на слухачів.

Хор церкви св. Юра під керівництвом інж. Вінтонова велично завершив програму піснями „За рідний край" Гайворонського та „Зірвалася хуртовина „Витвицького.

Інж. Блудимко подякував хорові церкви св. Юра, учасникам програми та громадянству, що чисельно прибули на академію, яку закінчено співом українського національного гимну.

С. П.

Концерт учнів проф. д-ра М. Полевського

25-го червня в залі Українського Інституту Америки на 5-ій евені під протекторатом ОУА „Самопоміч" відбувся концерт учнів та студентів відомого українського піяніста професора д-ра Миколи Полевського. Концерт пройшов з успіхом. Всі виконавці від початківців до студентів майстер кляси показали прекрасну школу і дисципліну. Під кінець концерту відчувалася велика праця видатного мистця-педагога.

Концерт почався виступом 7-річної Христі Вовк, яка мило і з певністю заграла три речі Томпсона і два дуети Розе.

Низку творів Шумана, Томпсона і Стрибога музикально виконала 8-річна Христя Гелік, 9-річна Лідя Вовк добре заграла Менует Баха і низку українських пісень. 10-річний Борис Комровський з піднесенням та витрималістю заграв Етюд Ф дур., Голера, Менует Бокеріні, Серенаду Шуберта і дует Вальс Аренського разом з проф. М. Полевським. 10-річний Олег Туркало виконав велику програму: Етюд е моль Гелера, Тарантелу Гедриха, Жайворонка Чайковського, Мазурку оп. 68 Но. Шопена і виявив досконалість, вдумливість і елеґантність. Уніфрід Шов заграла складну фантазію Дорна на теми з опери „Вільгельм Тель" Россіні й „Танок" Косенка свідомо і музикально. Марта Галій з легкістю та прозорістю виконала Рондо в турецькому стилі. Моцарта, Персіла Шов заграла з відчуттям і добрим фразуванням Іспанський Танок Гранадоса і Гумореску Чайковського. Наталія Юрченко з доброю інтерпретацією, ніжно і виразно виконала Менует Моцарта, поетично і з технічною легкістю — Мазурку оп. 33 ч. 1 і Вальс оп. 64 ч. 1 Шопена.

До програми концерту був включений виступ учениці славної української челістки професора Мадлини Тимошенко - Полевської — Галі Сарач, яка виконала на челло Прелюдію зі Сонати Кореллі зі складними з ритмічного боку фіґураціями стилево витримано і з гарним фразуванням; Концертштюк Кленгеля дав їй можливість продемонструвати значний технічний поступ, „Присвячення" Попера виконано тепло і з різноманітністю нюансів; акомпаньювала добре О. Буніна. Після цієї точки концерт продовжували знову піяністи. Мирна Вархол з молодечим запалом і технічною певністю заграла Польонез оп. 40 ч. 1 Шопена і Еспанський Танок Лакуана. Іра Носадюк вдало виявила драматичність 1-ої частини Поетичної Сонати Бетговена, вдумливо, з чуттям виконала II-гу частину цієї сонати, Вальс оп. 64 ч. 3 Шопена елеґантно і Вальс ч. 14 зі справжнім піднесенням. Оксана Макаревич продемонструвала естрадну витрималість і яскраво виконала Анданте з першої Рапсодії Гершвіна і Андалюзький Танок Лакуана.

Наталка Зеленська у різноманітній програмі виявила винятковe розуміння стилю виконаних нею творів. Прелюдію ес-моль Баха, релігійного мрійника вона заграла з глибоким почуттям і викликала зворушливе враження. Сонату Ц-дур Скарлятті виконано з легкістю та граціозністю; цікаву інтерпретацію вона дала в Прелюдії Гершвіна і з художністю і технічною закінченістю заграла Скерцо з другої Сонати Прокофєва.

Агамемнон Ганзас блискуче виконав один з найтяжчих Етюдів Шопена Етюд оп. 10 ч. 1 і Мазурку оп. 33 ч. 2 і дав справді надхненну, повну вогню, інтерпретацію Шопенівського шедевру — Валяди Ас-дур. На додаток він з артистичним темпераментом заграв Польонес оп. 53 Шопена, в якому між іншим, показав виняткову октавну техніку.

Д-р О. Смолянський

ВЛАДИКА АМВРОЗІЙ ЗАКЛИКАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Сибіру співають сумовиту мельодію до слів Шевченка: „Лічу в неволі дні і ночі і лік забуваю. О, Господи, як то тяжко тії дні минають..." Ще нині найкращі сини України з Митрополитом Йосифом Сліпим караються в сибірських каторгах за те, що люблять свою Церкву, свій нарід та бажають йому волі.

Ідея волі, яку своїм пламенним словом голосив Тарас Шевченко та за яку страждають найкращі сини українського народу, стала немов в основу вселенського поняття волі, знайшла свій відгомін в законі Американського Конгресу, що проголосив в 1959 році „Тиждень Поневолених Націй", включаючи теж й український нарід.

Відзначуючи „Тиждень Поневолених Націй", закликаю Вас усіх до молитовного об'єднання словами великого Папи Пія XII: „Оттому в тім дуже важкім нещасті, коли людські сили видаються за слабі, нічого більше не лишається, Достойні Брати, як умильно благати премилосерного Бога, що „зробить... суд потребуючим і справедливість вбогим" (Пс. 139:13), щоб сам схотів ласкаво успокоїти цю люту бурю та й остаточно положити їй кінець" (Енцикл. „До всіх Східніх Церков... Рим, 1946). Просім у своїх молитвах Всемогучого Господа, щоб Він послав нам нашого Вашинґтона з його праведним законом. Пам'ятаймо безустанно на молитовний зворот Тараса Шевченка до Матері Божої:

Благословенная в женах
Святая праведная Мати
Святого Сина на землі,
Не дай в неволі пропадати.

В неволі мільйони наших Братів і Сестер, які ждуть нашої помочі, а перш за все наших молитов за витривалість у святій вірі, за стійкість і вірність релігійним і національним ідеалам.

Ми, живучи серед волелюбних народів, несім між них правду про нашу страдаючу Церкву і про наш поневолений нарід. І тут нехай слова нашого Тараса Шевченка знайдуть відгомін в наших душах:

Молю, ридаючи, пошли,
Подай душі убогій силу.
Щоб огненно заговорила,
Щоб слово пламенем взялось.
Щоб людям серце розтопило
І на Україні понеслось,
І на Україні святилось
Те слово — Божеє кадило,
Кадило істини — Амінь.

Відзначуючи „Тиждень Поневолених Націй", відзначім його покірними і щирими молитвами до Всевишнього за кращу долю для нашого народу поза залізною заслоною. В тій цілі доручаю Впр. і Всеч. Отцям відслужити Благальний Молебен до Всевишнього Бога за нашу страдаючу Церкву і наш Український нарід поза залізною заслоною, по кожній Сл. Божій в неділю (7-23-61), щоб Господь змилосердився і звільнив з кайдан тяжкої неволі нашу Церкву і наш нарід.

† Амврозій
Єпископ Стемфордський

Річні Збори і 10-літній Ювілей Відділу УККА у Бріджпорті, Конн.

21-го травня відбулися в Українському Народному Домі, при 500 Галлетт вул., о год. 4-ій по пол. Річні Загальні Збори Відділу УККА. Відкрив збори та привітав платників УНФонду і представника від Централі п. Івана Базарка уступаючий голова Володимир Чубатий. На внесок п. Івана Котиляка вибрано на голову зборів п. Сливінського Василя, а на секретаря Гуру Ярослава. По відчитанні протоколу з попередніх зборів, управа здавала звіти зі своєї діяльности за минулий рік. Уступаючий голова Володимир Чубатий попросив всіх приявних на залі встати і вшанувати одномінутовою мовчанкою бл. пам'яті президента УККА Дмитра Галичина.

Весь тягар праці у Відділі УККА спочивав на двох або трьох особах управи. Громадянство слабо реаґувало на всякі заклики управи. У. Н. Фонд платили нечисленні одиниці. Майже половина з них платила прямо до Централі в Ню Йорку, і Відділ УККА є не всилі докладно сказати, скільки його наші громадяни з Бріджпорт в цілості вплатили, бо Централя нас не повідомляла про безпосередньо одержані вплииви.

По звітах Управи і Контрольної Комісії забрав слово представник Централі УККА п. Іван Базарко, який переповів, що зробив УККА для Української Громади в Америці. Якби не було УККА, то напевно українська громада не була би того всього осягнула. УККА має 6—8,000 сталих платників УНФонду, а 10,000 доривочних платників. У. Н. Фонд щораз котиться вдолину. Треба доложити багато зусиль і праці, щоб УНФонд не спадав. Цим людям, які складали і складають свої пожертви на УНФонд, складає представник від Централі найсердечнішу подяку.

Всі звіти збори прийняли одноголосно, та уділили уступаючій управі абсолюторію.

Приступлено до вибору нової управи. На 1961 рік вибрано Управу Відділу УККА в такому складі: голова — Чубатий Володимир; заст. гол. — Максимюк Микола; секретар — Гура Ярослав; касир — Котило Кость; заст. касира — Котиляк Іван; організаційний реф — Чернявський Дмитро; імпрезовий реф. — Сливінський Йосиф; культурно - осв. реф. — Самчук Олександер. Контрольна Комісія: Козак Іван, Бабій Василь, Сливінський Василь.

Получено з Річними Зборами, 10-літній Ювілей Відділу УККА у Бріджпорті. На засіданнях радилося відзначити 10-літній Ювілей Відділу У. К. К. А. бенкетом або академією. Відділ УККА не міг спромогтися на відзначення Ювілею величаво. Відділ У. К. К. А. у Бріджпорті, основано 25 червня 1950 р. Було 11 Загальних Річних Зборів; 78 засідань управи; Шевченківських свят 8; Листопадових свят 8; Свят Незалежности і Соборности 4; Маніфестацій з приводу голоду в Україні 1932/33 — дві; 250-ліття смерти Івана Мазепи; Участь в Ам. Святі Незалежности 2.

Щодо фінансів, то за 10 літ Відділ УККА зібрав суми: на УНФонд вислав до Централі в Ню Йорку $4,980.42; на НТШ вислав до Ню Йорку $161.83; на Українських Інвалідів $338.39; на пам'ятник Т. Шевченкові $764.35; на ЗУДАК $2,981.50; на Бандуристів в Дітройті $57.80.

Представник п. Іван Базарко з Централі УККА роздав 26 грамот тим платникам У. Н. Фонду, які вплатили по $100 або і більше. В імені Централі п. Іван Базарко, за пожертви зложив платникам УНФонду щиру подяку.

Предсідник зборів Сливінський Василь подякував старій управі за працю, а новій управі побажав кращих успіхів у дальшій праці. На внесок п. Івана Козака збори закрито о год. 7.30 вечером.

Я. Г.

Успіх українського юнака

Андрій М. Кобзяр

Гантер, Н. Й. — 19-річний Андрій М. Кобзяр, син відомого колишнього українського спортовця, нинішнього активного громадянина І. В. Кобзяра в Гантері, Н. Й., дістав нагороду, як один із найкращих знавців історії в суперницькому змагові вибраних представників з 11-х публічних і приватних середніх шкіл (гайскулів) в обширі Кепітол-дистрикту стейту Ню Йорк й належав до Почесної студентської дружжини на святкуваннях 100-річчя Громадянської Війни в названому стейті. Ця Почесна дружина, зодягнена в спеціяльні парадні уніформи, служила за провідників для гостей, що оглядали присвячену Громадянській Війні виставу в Олбані, уладжену стейтовою Бібліотекою і військовими та морськими фахівцями. Кожний із членів тієї Почесної студентської дружини дістав відповідну грамоту. Андрій Кобзяр дістав вже першу нагороду в науково - математичних змаганнях в 1959 році, а також дістав нагороди за успіхи в кошиківці, як бігун і лещетар. В лещетарських змаганнях Відгемського Клюбу дістав був минулою весною першу нагороду. Тепер став одним із кандидатів з посеред 31 середньої школи на стипендію на літній курс Central Hudson & Electric Corp. від Ренсіллер Політехніч. Інституту в Трой, де він буде студіювати від осени цього року. Місцева американська преса присвятила йому ширші згадки.

Н. Н.

Вечір пам'яті Лесі Українки в Ню Йорку

Заходами Нюйоркського Відділу Товариства Українських Інженерів відбувся 2-го червня Вечір, присвячений пам'яті Лесі Українки. Доповідь про Л. Українку як клясика української літератури виголосив інж. Е. Маланюк, який зупинився на тих рисах творчости нашої поетеси, які характеризують її вільне та вище за пристрасті та нантименти насвітлення вселюдських проблем.

Доповідач вбачає у згаданих рисах творчости поетеси якраз прикмети її клясицизму в точному розумінні, — її олімпійськість.

Після доповіді пані Я. Ласовська майстерно прочитала уривки творів Лесі Ккраїнки, в тому з драм „Йоанна жінка Хусова" та „Лісова пісня". Рецитація уривку із першої драми вдаряла невмірущою актуальністю думок Л. Українки, зокрема в умовах нашої еміґрації у ЗДА.

Вечір закінчився гутіркою при чашці чаю та перекусках. Вечір треба вважати успішним, надзвичайно присмною була численна приявність гостей, зокрема пань, членок та дружин членів Відділу.

С. Ю. Процюк

Фортепіянова студія Софії Яремкевич у Клівленді, Огайо

Торгівці фортепіянами і нотами в Клівленді — а можна сподіватися, що не тільки у Клівленді, — твердять, що є тепер більший попит на їхні товари. Це справді радісний прояв. Це можна б розуміти так, що радієві й телевізійні програми не задовольняють тутешньої публіки, і тому американська молодь більше як колись вивчає спів, музику, та взагалі виявляє більше уваги мистецькій ділянці.

Українська молодь на цім континенті не відстає у цьому благородному змаганні опанувати якийсь музичний інструмент. Вона ж бо має і багато даних на те, щоб у цьому змаганні зайняти і передове місце, бож українці — це музикальна нація. Показником того був попис учнів фортепіянової студії Софії Яремкевич у Клівленді. Вона є під дбайливим проводом від 1953 року і має вже довгий реєстр учнів, абсольвентів і успіхів. Кожного року учні цієї школи складають іспити перед представниками Національної Асоціяції учителів гри на фортепіяні.

Цього року іспити переводив проф. Джордж Нейі. Як доніс „Клівленд ПленДілер", на 30 учнів школи 6 учнів дістало найвищу оцінку, а це Зірка і Ксеня Дмитрак, Марія Іванишин, Марія Павлишин, Іванна Шелеста і Павло Трач. Цьогорічний попис Студії виказав дальший її ріст. Гра учнів була чиста в темпі, виказувала поступ у техніці гри та інших вимогах мистецької гри. Крім виступу вище згаданих відзначених учнів, треба ще відмітити гру таких виконавців із першої частини багатої програми: Ірини Трач, Романа Монастирського, Христі Камінської, Івана Нагірного, Галі Поглід, Ігора Ковалиська, Ірини Бурди, Лії Беннет, М. Патринки і Дани Зоммерфелд, а з другої частини Арки Мельник, Іванни Кухти, Андрія Попеля і, передусім, Дарії Камінської. У третій частині імпонувала Лінда Зоммерфелд, що разом зі згаданою Іванкою Шелеста репрезентували найбільш заавансовану клясу.

Музичний попис мав добре обрамування. Він відбувся у гарній частині східнього Клівленду, у залі Музичного Осідку, при Магнолієвій Дорозі. Щоб нав'язати контакт між слухачами й виконавцями, попис розпочався „стрічою при магнолієвій стежці" Алтера, що його граціозно виконали на двох фортепіянах Арка Мельник і Іванна Шелеста. Варто згадати, що два дальші дуети на два фортепіяни: Амер. Рапсодія в середині програми (І. Шелеста і Л. Зоммерфелд) та „Престо" на закінчення вечора (І. Шелеста і А. Камінська) здобули заслужене признання.

У суботу 10 червня, не лише батьки учнів фортепіянової студії Софії Яремкевич, але також і інші запрошені гості, перевели приємно час у гарній залі, влаштованій у стилі рококо, слухаючи молодих адептів музики, що свою вже часто заавансованою грою, як теж своєю гарною появою і поведінкою наливали душі приявних радістю.

рід

Нові книжки

ПОЛІТИКА І ПУБЛІЦИСТИКА

Дмитро Соловей: ПОЛІТИКА ЦК КПСС У ПЛЯНУВАННІ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТИ ТА ПРОМИСЛОВИХ КАДРІВ НА УКРАЇНІ. Суспільно-Політична Бібліотека, ч. V. Видавництво „Пролог", Ню Йорк, 1960, 16° стор. 108.

Василь Маркусь — Ярослав З. Пеленський: ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СРСР. Суспільно-Політична Бібліотека, ч. VII. „Видавництво" В-во „Пролог" Ню Йорк, 1960, стор. 109 + 3 нп.

К. Кононенко: КОЛОНІЯЛЬНИЙ ВИЗИСК — ОСНОВА СОВЄТСЬКОЇ ІНДУСТРІЯЛІЗАЦІЇ. Суспільно - Політична Бібліотека ч. IX. В-во „Пролог", Ню Йорк, 1960, 16°, стор. 27 + 1 нп.

Роман Рахманний: КРОВ І ЧОРНИЛО. Статті і репортажі з передмовою проф. Льва Шанковського. Суспільно - Політична Бібліотека, ч. VI. Видавництво „Пролог", Ню Йорк, 1960, 16°, стор. 139 + 5 нп.

— ЗЛОЧИНИ КОМУНІСТИЧНОЇ МОСКВИ В УКРАЇНІ ВЛІТІ 1941 РОКУ. Суспільно-Політична Бібліотека ч. X. Видавництво „Пролог", Ню Йорк, 1960, 16°, стор. 86 + 2 нп.

Сергій Савицький: ПРАВДА ПРО КОЗАКІВ. Накладом автора. Шикаго 1960, 16°, стор. 18 + 2 нп.

РЕЛІГІЯ

Митрополит Максим Германюк, Ч.Н.І. НАШІ ЗАВДАННЯ. Збірка статтей. Вінніпеґ, 1960. В-во „Поступ" в Вінніпеґу, Канада, ч. 1. Вінніпеґ, 1960, 8-ка, стор. 176.

Gregory Luznycky, Ph. D. — PERSECUTION AND DESTRUCTION OF THE UKRAINIAN CHURCH BY THE RUSSIAN BOLSHEWIKS, by . . . Published by The Ukrainian Congress Committee of America. New York, 1960. 8°, pp. 64.

Проф. І. Власовський: ЖИВЕ СЛОВО. Збірка духовних бесід на церковні свята й різні випадки. Ч. II. Українська Православна Церква в США. Науково - Богословський Інститут, Ню Йорк — Бавнд Брук, 1960, м. 8-ка, стор. 172 + 4 нп.